

kreuzerordenen og den sorte Messe var han fortrolig, og han gengav ordret efter Hukommelsen lange Stykker af saadanne Lønsamfunds Forfattere.

Hvad der dog stadig optog Per mest under disse Besøg, var Pastor Fjaltrings egen Personlighed og det Præg af Selvoplevelse, han satte paa alt, hvad han talte om. Som han var fortrolig med alle Tankegange, syntes han at kende enhver menneskelig Lyst og Smerte af personlig Erfaring. Selv naar han talte om Helvede, skete det paa en Maade og med et sygt Blik, som om han havde været der og i Erindringen paany gennemlevede Rækken af dets Kvaler. Men ogsaa et Himmerig kunde i lykkelige Øjeblikke afspejle sig i hans fine, saa levende og skiftende Træk. Der kunde flygtigt glide et Udtryk over hans blege Ansigt, som om han fra det Fjerne opfangede Toner af Sfærernes Musik.

Naar Per bagefter sad i Bøstrup Præstegaard og hørte paa sin rødmossede Svigerfader, følte han i endnu højere Grad end tidligere, hvor ringe Værd en saadan billigkøbt Frejdighed havde i Sammenligning med en Tro, ja selv med en Tvivl, der havde kostet Kamp og Blod. Særlig faldt Modsætningen ham i Øjnene engang ved et af de saakaldte Privatkonventer, der et Par Gange om Aaret afholdtes i Præstegaarden, og hvor Egnens saakaldte frisindede Gejstlighed samledes for under Svigerfaderens Forsæde at drøfte Øjeblikkets kirkelige Stridsspørgsmaal. Selv i Pastor Fjaltrings mest gudsbespottelige Tale syntes der ham at være mere sand Fromhed end i den lutherske Gabmundethed og den hele friskfyragtige Spillen Kammerat med Vorherre, hvori disse Folk behagede sig. Naar han saae dem sidde der —